

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено
Вченою радою
Запорізького національного університету
протокол № 8 від 27.09.2022 р.

Голова Вченої ради, ректор

 М. О. Фролов

ІСТОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії

Укладач:

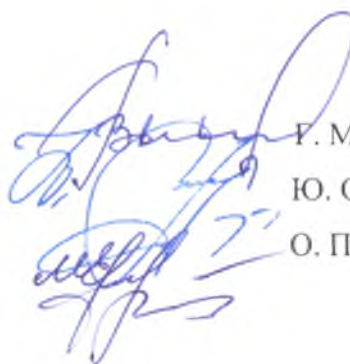
Зацний Ю.А., професор кафедри теорії та перекладу з англійської мови,
доктор філологічних наук, професор

Погоджено:

Проректор з наукової роботи

Проректор з науково-педагогічної роботи

Зав. відділу аспірантури і докторантури

Г. М. Васильчук

Ю. О. Каганов

О. П. Єфіменкова

Запоріжжя 2022

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна, вечірня, заочна форми навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	вибіркова	
		Цикл професійної підготовки	
Змістових модулів – 6	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		2-й	
		Лекції 32 год.	
Освітньо-наукова програма з філології		Практичні -	
		Самостійна робота 88 год.	
Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)		Вид підсумкового контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія перекладу: теоретичні та прикладні аспекти» є створення теоретичної бази, необхідної для успішного формування та подальшого розвитку навичок перекладацької діяльності, підготовки до самостійної розробки окремих питань історії перекладу та ведення науково-дослідницької роботи, усвідомлення фундаментального наукового принципу зв'язку між історією, теорією та практикою. Виконання поставленої мети є важливою складовою формування фахової наукової компетентності аспірантів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія перекладу: теоретичні та прикладні аспекти» є ознайомлення аспірантів з роллю, місцем та еволюцією перекладу як соціально значущої діяльності в умовах різних історичних епох та культурних станів суспільства, впливом перекладу на формування культур та національних мов, на поширення знань та релігій, еволюцію принципів перекладу та перекладацької думки, перекладацькими персоналіями; виховання аспірантів у дусі загальнолюдських цінностей,

розвиток у них поваги до культурних надбань власного та інших народів, розширення загальнокультурного та політичного світогляду. Історія перекладацької думки – найкращий спосіб ґрунтовно та глибоко ознайомити аспірантів з предметом перекладознавства, з ідеями щодо об'єкту його дослідження, з методами та концепціями, що складають підвалини його інструментарію, тим більше, який має забезпечувати їхню поточну дослідницьку діяльність.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти повинні досягти таких програмних **компетентностей** і **програмних результатів навчання**:

Програмні компетентності	
ЗК2	Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями, застосовувати їх у практичних ситуаціях.
ЗК3	Здатність до формування системного наукового світогляду та загального культурного кругозору.
ЗК9	Здатність до узагальнення та систематизації результатів наукових досліджень; оприлюднення їх результатів у вигляді: наукової доповіді (тез), статті, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації; захисту прав інтелектуальної власності.
СК 2	Здатність до засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю 035 Філологія, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.
СК 3	Здатність до оволодіння методологією та методами наукових досліджень у галузі гуманітарних наук.
СК 9	Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Програмні результати навчання	
ПРН 1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення
ПРН 7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість

	їх розвитку у передових контекстах професійної та наукової діяльності
ПРН 9	Систематизувати та узагальнювати отримані наукові результати, представляти їх у вигляді: наукової доповіді (тез), статті, звіту про виконання НДР, монографії, дисертації; забезпечувати захист прав інтелектуальної власності
ПРН 18	Знати основні концепції, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю філологія.
ПРН 19	Розуміти та застосовувати методологію, методи та термінологічний апарат наукового дослідження у галузі гуманітарні науки.
ПРН 24	Вміти надавати визначення наукової проблеми в різних галузях філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), розкривати основні гіпотези проблеми, що досліджується, переосмислювати наявні та продукувати нові знання та/або професійні практики.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Історія перекладу та перекладацької думки

Тема 1. Історія практики перекладу та історія теорії перекладу: визначення, моделі, методи. Історія перекладу як складова частина перекладознавства. Ключова роль перекладу в розвитку світової культури. Історизм у перекладі як зміна різного до нього ставлення та основної тенденції перекладу. Періодизація історії перекладу та думок про переклад.

Тема 2. Роль перекладів конфесійної літератури. Суперечки про переклад Біблії. Переклад Біблії на національні літературні мови. Переклади буддистських текстів китайською мовою. Найвідоміші переклади Біблії, Корану, Тори. Початок стилістики. Знамениті переклади Біблії: Септуагінта, Вульгата, Лютера, Тиндейла. Довгий шлях до церковнослов'янської Біблії. “Острозька” Біблія. Російська Біблія. Українська Біблія (П.Куліша, Пулюя, Нечуя-Левицького; Огієнка, Хоменка).

Змістовий модуль 2. Історія перекладу та перекладацької думки

Тема 3. Переклад у стародавні часи: Єгипет, Месопотамія,

стародавній Греція та Рим. Легенда про Вавилонську вежу. Переклад як інструмент збереження традиції. Чому переклад у Стародавній Греції не грав значної ролі. Зародження перекладу у Стародавньому Римі: Лівій Андронік, Гней Невій. Переклад драматичних творів: Енній, Стацій, Плавт, Теренцій. Погляди Цицерона, Горація, Плінія Молодшого, Квінтіліана та Авла Геллія на переклад. Переклад поезії (Катулл, Горацій, Вергілій). Переклад прози: Ієронім Стридонський, Боецій, Касіодор.

Тема 4. Переклад у Середні віки та в епоху Відродження. Середньовічні латинські переклади. Переклад в Ірландії (Ерігена). Переклад в Англії (Беда, король Альфред, Ельфрік; Чосер, Лідгейт, Кекстон). Переклад в Німеччині (Ноткер, жінки-перекладачки лицарських романів). Переклад у Франції (перекази 12 ст., Жан де Мен, коло Карла V, переклад у Провансі). Переклад в Іспанії: «Толедська школа», коло короля Альфонса X, переклади на каталанську. Переклади в Італії: Анастасій Бібліотекар. Переклад у часи середньовіччя в Східній Європі та Візантії. Переклад у Візантії та роль її культури в живленні інших (Максим Плануд, Хризолор). Значення для історії культури слов'ян та роль в історії перекладу просвітителів Кирила та Мефодія.

Тема 5. Переклад у Середні віки та в епоху Відродження. Переклад в Болгарії та Сербії (Преславська та Охридська школи, Тирновська школа перекладу). Переклад в Київській Русі. Переклад в українських, білоруських та російських землях в XIV-XVII ст. (Максим Грек, Єпіфаній Славинецький, Симеон Полоцький). Переклад в Арабському Халіфаті в VII – XIII ст. Переклад перською. Переклад в Індії та Японії. Латинські переклади гуманістів (школа Хризолора, Леонардо Бруні, Марсело Фічіно, переклади наукових праць, Еразм). Переклади на італійську. Переклад у Франції XVI ст.: становлення французької літературної мови та переклади творів античних часів (Етьєн Доле, Жак Амю, Ж. дю Белле). Переклад в Англії XVI - поч. XVII ст.: переклади Біблії, переклади класичної та іншої світської літератури). Переклад в Німеччині (А. фон Ейб, Генріх Штейнхофель, Ніколас фон Віле, Мартін Опітц). Лютер та його переклад Біблії. Переклад в Іспанії (Хуан Луїс Вівес). Переклади в Польщі (Лукаш Гурницький, переклади Біблії).

Змістовий модуль 3. Історія перекладу та перекладацької думки

Тема 6. Переклад в епоху класицизму. Переклад у Франції в XVII-XVIII ст.: Les Belles Infideles (д'Абланкур). П.-Д.Юе – супротивник “прикрашаючого” перекладу. Переклад у Великій Британії в XVII-XVIII ст. (Драйден, Поп, Титлер). Переклад в Німеччині в добу раціоналізму (Й.-Х. Готтшед та лейпцізьке коло; швейцарський гурток Бодлера та Брайтінгера).

Переклад в Польщі часів Просвітительства (П. Кохановський, Ф.-К. Дмуховський). Переклад в епоху бароко та Просвітництва в Італії (М. Чезаротті). Переклад в Росії у XVIII ст. (Ломоносов, Тредіаковський, технічний переклад). Переклад в Україні XVII-XVIII ст.

Тема 7. Переклад в епоху романтизму. Формування німецьким романтизмом нового розуміння перекладу. Гердер і Фосс. Переклади Шекспіра Шлегелем та теоретичні погляди Ф. Шлайермахера. Стратегії перекладу: натуралізація (У фон Віламовіц-Меллендорф) та очуження (В. Беньямін).

Тема 8. Переклад в епоху романтизму. Переклади доби романтизму у Франції (мадам де Сталь, Шатобріан, Л. де Ліль, П.-Е. Літре). Переклад у Великій Британії в XIX ст. (Кольрідж, Г.Ф. Кері, Г.Д. Россетті, переклади із східних мов – Р. Бартон, Дж.Фітцджералд). Дискусія про переклад між М. Арнольдом та Ньюменом. Переклад польського національного відродження (Ц. Норвід). Чеське національне відродження (Юнгманн).

Змістовий модуль 4. Історія перекладу та перекладацької думки

Тема 9. Переклад в Україні в XIX ст. - поч. XX. Переклад в Росії XIX ст. (Жуковський – “геній перекладу”; В’яземський, Гнедич; Пушкін, Лермонтов, А. Фет, І. Введенський, Дружинін) та на поч. XX ст. (Брюсов, І. Анненський).

Тема 10. Переклад в Україні в XIX ст. - поч. XX. Переклад в Україні в XIX ст. - поч. XX ст. Майстри українського перекладу минулої доби: травестії, харківські романтики, П. Куліш, М. Старицький, І. Франко, Л. Українка, В. Самійленко, І. Огієнко).

Тема 11. Переклад в Україні у XX ст. Історія перекладу в Росії в XX ст. Визначні представники російської школи перекладу: М. Лозинський, С. Маршак, М. Любимов. Академічний формалізм у перекладі в 30 рр. (Є. Ланн, Г. Шенгелі). Розквіт перекладу в 60-80 рр.: В. Левік, І. Кашкін, С. Петров, Є. Вітковський та інші. Переклад у пострадянські часи. Періодизація історії перекладу в Україні (Зеров, Кочур). Здобутки неокласиків (20-30 рр.): М. Зеров, М. Драй-Хмара, М. Рильський. Прозаїчні переклади В. Підмогильного. Художні переклади М. Лукаша, Б. Тена, Г. Кочура, І. Стешенко, В. Мисика, А. Содомори, М. Москаленка, Р. Доценка, А. Перепаді та інших.

Змістовий модуль 5. Історія перекладу та перекладацької думки

Тема 12. Світові тенденції перекладу у XX ст. Видавницька політика в

США та Великій Британії. Становлення синхронного перекладу. Переклад у Франції ХХ ст. (Ларбо, Юрсенар). Переклад у США до війни (Е. Паунд, Д. Фітц) та по війні. Переклад у Великій Британії (переклади видавництва “Пінгвін”, “нова хвиля” перекладівб Тед Г’юз).

Тема 13. Світові тенденції перекладу у ХХ ст. Переклад у США до війни (Е. Паунд, Д. Фітц) та по війні. Переклад у Великій Британії (переклади видавництва “Пінгвін”, “нова хвиля” перекладівб Тед Г’юз).

Тема 14. Короткий нарис з історії світового перекладознавства. Періодизація історії перекладознавчих вчень (Дж. Стейнер, С. Баснет, Е. Честерман). Питання теорії перекладу в працях англійських перекладознавців (Дж. Драйдена, А. Тайтлера, Дж. Кетфорда, П. Ньюмарка). Перекладознавство у Франції та Канаді (Ж.-П. Віне та Ж. Дербельне; Ж. Мунен, Д. Селескович та М. Ледерер). Лінгвістичне перекладознавство в США (Р. Якобсон, Ю. Найда). Розвиток теорії перекладу в Німеччині (В. Гумбольд, Ф. Шлайермахер, Гете, В.Беньямін, К. Райс). Скопос-теорія Г. Фермеєра, Ю. Гольц-Мянттярі. Полісистемний підхід до перекладу (Г. Турі, А.Лефевр, С. Баснет). Соціологічні підходи до перекладу (М.Вольф, Ж. Гуанвік, Д. Сімеоне, Т. Германс, С. Тюленев, Г. Бузелен). Когнітивний підхід у дослідженні перекладу.

Змістовий модуль 6. Історія перекладу та перекладацької думки

Тема 15. Короткий нарис з історії вітчизняного перекладознавства. Іван Франко – передвісник українського перекладознавства. Літературознавче перекладознавство: К. Чуковський “Искусство перевода” – про соціальну роль перекладу та роль літературної традиції у перекладі: В. Державин – “Проблема віршованого перекладу”; Фінкель – перша монографія з перекладознавства. М. Зеров, Г. Майфет, І. Кулик – піонери українського перекладознавства. Смирнов – поняття адекватності, А. Федоров – обґрунтування ідеї перекладності. Становлення лінгвістичного перекладознавства. Теорія закономірних відповідностей Я. Рецкера. “Введение в теорию перевода” Федорова – перший лінгвістичний нарис теорії перекладу.

Тема 16. Короткий нарис з історії вітчизняного перекладознавства. “Основы общего и машинного перевода” І.І. Ревзіна та В.Ю. Розенцвейга – акцент на переклад як на процес. Розвиток теоретичного перекладознавства в Україні: Рильський, Кочур, Коптілов, Кудзіч, Лукаш, Жлуктенко, Зорівчак, Новікова, Чередниченко. «Язык и перевод» Л.С. Бархударова – детальний розгляд перекладацьких трансформацій. Концепція В. Комісарова (вчення про рівні еквівалентності). Прагматика перекладу в працях О. Швейцера.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин			
	усьо го	у тому числі		
		л.	прак т.	сам. роб.
Змістовий модуль 1. Історія перекладу та перекладацької думки				
Тема 1. Історія практики перекладу та історія теорії перекладу: визначення, моделі, методи.	10	2		8
Тема 2. Роль перекладів конфесійної літератури.	7	2		5
Разом за змістовим модулем 1	17	4		13
Змістовий модуль 2. Історія перекладу та перекладацької думки				
Тема 3. Переклад у стародавні часи: Єгипет, Месопотамія, стародавні Греція та Рим.	6	2		4
Тема 4. Переклад у Середні віки та в епоху Відродження.	9	2		7
Тема 5. Переклад у Середні віки та в епоху Відродження.	4	2		2
Разом за змістовим модулем 2	19	6		13
Змістовий модуль 3. Історія перекладу та перекладацької думки				
Тема 6. Переклад в епоху класицизму.	6	2		4
Тема 7. Переклад в епоху романтизму.	6	2		4
Тема 8. Переклад в епоху романтизму.	7	2		5
Разом за змістовим модулем 3	19	6		13
Змістовий модуль 4. Історія перекладу та перекладацької думки				
Тема 9. Переклад в Україні в ХІХ ст. - поч. ХХ.	6	2		4
Тема 10. Переклад в Україні в ХІХ ст. - поч. ХХ.	7	2		5
Тема 11. Переклад в Україні у ХХ ст.	6	2		4

Разом за змістовим модулем 4	19	6		13
Змістовий модуль 5. Історія перекладу та перекладацької думки				
Тема 12. Світові тенденції перекладу у ХХ ст.	4	2		2
Тема 13. Світові тенденції перекладу у ХХ ст.	4	2		2
Тема 14. Короткий нарис з історії світового перекладознавства.	16	2		14
Разом за змістовим модулем 5	24	6		18
Змістовий модуль 6. Історія перекладу та перекладацької думки				
Тема 15. Короткий нарис з історії вітчизняного перекладознавства.	11	2		9
Тема 16. Короткий нарис з історії вітчизняного перекладознавства.	11	2		9
Разом за змістовим модулем 6	22	4		18
Усього годин	120	32		88

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Історія перекладу та перекладацької думки		
1	Історія практики перекладу та історія теорії перекладу: визначення, моделі, методи.	2
2	Роль перекладів конфесійної літератури.	2
	Разом за змістовим модулем 1	4
Змістовий модуль 2. Історія перекладу та перекладацької думки		
3	Переклад у стародавні часи: Єгипет, Месопотамія, стародавні Греція та Рим.	2
4	Переклад у Середні віки та в епоху Відродження.	2
5	Переклад у Середні віки та в епоху Відродження.	2
	Разом за змістовим модулем 2	6
Змістовий модуль 3. Історія перекладу та перекладацької думки		
6	Переклад в епоху класицизму.	2
7	Переклад в епоху романтизму.	2

8	Переклад в епоху романтизму.	2
	Разом за змістовим модулем 3	6
Змістовий модуль 4. Історія перекладу та перекладацької думки		
9	Переклад в Україні в XIX ст. - поч. XX.	2
10	Переклад в Україні в XIX ст. - поч. XX.	2
11	Переклад в Україні у XX ст.	2
	Разом за змістовим модулем 4	6
Змістовий модуль 5. Історія перекладу та перекладацької думки		
12	Світові тенденції перекладу у XX ст.	2
13	Світові тенденції перекладу у XX ст.	2
14	Короткий нарис з історії світового перекладознавства.	2
	Разом за змістовим модулем 5	6
Змістовий модуль 6. Історія перекладу та перекладацької думки		
15	Короткий нарис з історії вітчизняного перекладознавства.	2
16	Короткий нарис з історії вітчизняного перекладознавства.	2
	Разом за змістовим модулем 6	4
Усього годин		32

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ теми	Назва теми	Кіл-ть годин
Змістовий модуль 1. Історія перекладу та перекладацької думки		
1	Підготовка доповіді на тему «Історія практики перекладу та історія теорії перекладу: визначення, моделі, методи»	4
1	Підготовка групової доповіді на тему «Історизм у перекладі як зміна різного до нього ставлення та основної тенденції перекладу»	4
2	Презентація на тему «Роль перекладів конфесійної літератури»	5
	Разом за змістовим модулем 1	13
Змістовий модуль 2. Історія перекладу та перекладацької думки		
3	Підготовка доповіді на тему «Переклад у стародавні	4

	часи: Єгипет, Месопотамія, стародавні Греція та Рим»	
4,5	Підготовка групової доповіді на тему «Переклад у Середні віки та в епоху Відродження»	4
4	Презентація на тему «Значення для історії культури слов'ян та роль в історії перекладу просвітителів Кирила та Мефодія»	5
	Разом за змістовим модулем 2	13
Змістовий модуль 3. Історія перекладу та перекладацької думки		
6	Підготовка доповіді на тему «Переклад в епоху класицизму»	4
7	Підготовка групової доповіді на тему «Формування німецьким романтизмом нового розуміння перекладу. Гердер і Фосс»	4
8	Презентація на тему «Переклад у Великій Британії в ХІХ ст. (Кольрідж, Г.Ф. Кері, Г.Д. Россетті, переклади із східних мов – Р. Бартон, Дж.Фітцджералд)»	5
	Разом за змістовим модулем 3	13
Змістовий модуль 4. Історія перекладу та перекладацької думки		
9	Підготовка доповіді на тему «Переклад в Україні в ХІХ ст. - поч. ХХ»	4
11	Підготовка групової доповіді на тему «Переклад в Україні у ХХ ст.»	4
10	Презентація на тему «Майстри українського перекладу минулої доби: трагедії, харківські романтики (П. Куліш, М. Старицький, І. Франко, Л. Українка, В. Самійленко, І. Огієнко)»	5
	Разом за змістовим модулем 4	13
Змістовий модуль 5. Історія перекладу та перекладацької думки		
12,13	Підготовка доповіді на тему «Світові тенденції перекладу у ХХ ст.»	4
14	Підготовка групової доповіді на тему «Короткий нарис з історії світового перекладознавства»	4
14	Презентація на тему «Когнітивний підхід у дослідженні перекладу»	5
14	Презентація на тему «Питання теорії перекладу в працях англійських перекладознавців (Дж. Драйдена, А. Тайтлера, Дж. Кетфорда, П. Ньюмарка)»	5
	Разом за змістовим модулем 5	18

Змістовий модуль 6. Історія перекладу та перекладацької думки		
15	Підготовка доповіді на тему «Іван Франко – передвісник українського перекладознавства»	4
16	Підготовка групової доповіді на тему «Становлення лінгвістичного перекладознавства. Теорія закономірних відповідностей Я. Рецкера.»	4
15	Презентація на тему «Розвиток теоретичного перекладознавства в Україні: Рильський, Кочур, Коптілов, Кудзич, Лукаш, Жлуктенко, Зорівчак, Новікова, Чередниченко»	5
16	Презентація на тему «Прагматика перекладу в працях О. Швейцера»	5
	Разом за змістовим модулем 6	18
Усього годин		88

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ І СИСТЕМА НАКОПИЧЕННЯ БАЛІВ

№ змістового модуля	Вид контролю	Кіл-ть балів
ПОТОЧНИЙ		
1	<i>Усне опитування за темою «Історія практики перекладу та історія теорії перекладу: визначення, моделі, методи»</i>	5
	<i>Тест 1. Роль перекладів конфесійної літератури.</i>	5
2	<i>Усне опитування за темою «Переклад у стародавні часи: Єгипет, Месопотамія, стародавні Греція та Рим»</i>	5
	<i>Тест 2. Переклад у Середні віки та в епоху Відродження</i>	5
3	<i>Усне опитування за темою «Переклад в епоху класицизму»</i>	10
	<i>Тест 3. Переклад в епоху романтизму</i>	5
4	<i>Усне опитування за темою «Переклад в Україні в ХІХ ст. - поч. ХХ»</i>	5
	<i>Тест 4. Переклад в Україні у ХХ ст.</i>	5

5	Усне опитування за темою «Світові тенденції перекладу у ХХ ст.»	5
	Тест 5. Короткий нарис з історії світового перекладознавства	5
6	Усне опитування за темою «Короткий нарис з історії вітчизняного перекладознавства»	5
ПІДСУМКОВИЙ		
	Залік у т.ч.	40
	Підсумковий тест	20
	Бесіда за темами курсу	20
	Разом:	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова література

1. Кальниченко О.А. Історія перекладу та думок про переклад у стародавні часи. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. 184 с.
2. Кальниченко О.А. Харківський університет і переклад: теорія, практика, особистості. *Сузір'я Інни Мельницької : антологія*. Вінниця : Нова Книга, 2013. С. 4 – 33.
3. Кальниченко О.А., Полякова Ю.Ю. Українська перекладознавча думка 1920-х - початку 1930-х років: хрестоматія вибр. пр. з перекладознавства до курсу "Історія перекладу" для студ., що навч. за спец. "Переклад". Вінниця: Нова книга, 2011. 503 с.
4. Коломієць Л.В. Український художній переклад та перекладачі 1920 - 30-х років : матеріали до курсу "Історія перекладу" : навч. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2015. 360 с.
5. Подміногін В.О. Збірник наукових праць В. О. Подміногіна з історії та теорії перекладу. Харків : Вид-во НУА, 2017. 467 с.
6. Стріха М. Український художній переклад: між літературою і націєтворенням. К. : Факт, 2006. 344 с.
7. Шмігер Т.В. Перекладознавчий аналіз – теоретичні та прикладні аспекти: давня українська література сучасними українською та англійською мовами. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 510 с.
8. A History of Modern Translation Knowledge: Sources, Concepts, Effects/ Gambier Y., d'Hulst L. (eds.) Amsterdam, John Benjamins, 2018.
9. Rundle C., Rafael V. History and Translation. *Border Crossings. Translation and Studies and Other Disciplines/* Gambier Y. and L. van Doorslaer (eds.), 2016. Amsterdam: John Benjamins. P. 23–48.
10. Rundle C. Historiography. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. 3rd Edition, Abingdon : Routledge, 2019. P. 232 - 237

Допоміжна література

1. Гарбовский Н.К. Теория перевода. М.: Изд-во Моск. Ун-та, 2004. 544 с.
2. Зорівчак Р. П. Художній переклад в Україні і буття нації. *Записки перекладацької майстерні. 2000 – 2001. Том 1*. Львів: Простір-М, 2001. С. 9–17.
3. Кальниченко О.А. Переклад в арабському світі VII – XIII ст. *Вч. зап. ХГУ НУА, т. VII*. Харків: Око, 2001. С. 384 – 394.
4. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Історія перекладу та перекладацької думки у Давньому Римі. *Вч. зап. ХГУ НУА. Т. XI*. Харків: Око., 2005. С. 640-666.

5. Кальниченко О.А, Подміногін В.О.,Трактат Фрідріха Шлейєрмахера „Про різні методи перекладу” та його значення для сучасного перекладознавства. *Вчені записки ХГІ „НУА”*. Т. VIII. 2002. С. 503 – 533.
6. Кальниченко О.А, Шептуха М.М., Кальниченко Н. М., Шамрай О.В. Історія перекладу та думок про переклад у середньовічній Франції. *Віст. Житомир. держ. ун-ту*. № 23. Житомир, 2005. С. 68-70.
7. Кальниченко О.А. Середньовічний латинський переклад: погляди перекладачів на свої завдання та підходи до перекладу. *Вісн. Сумського. держ. ун-ту. Сер. Філологія*. 2007. Т. 2 № 1. С. 103-108.
8. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Есе „Місія перекладача” Вальтера Беньяміна про перекладність та „чисту мову” на тлі німецької перекладознавчої традиції. *Вісник Сумського держ. університету Серія „Філологічні науки”*. №3 (68), 2004 С. 177 – 184.
9. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Витоки західного перекладознавства: Ієронім Стридонський. *Вчені зап. Харк. гуманіт. ун-ту "Нар. укр. акад."*. Х., 2007. Т. 13, кн. 2: Проблеми економіки та філології. С. 131-150.
10. Кальниченко О.А., Кальниченко Н.М. Призначення історії перекладознавства. *Філологічні трактати*, 2010, том.2, №3. С.145 – 149.
11. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Історія перекладу та думок про переклад у середньовічній Англії (давньоанглійський період). *Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. Сер.: Романо-герм. філол.* № 725 Х., 2006. С. 165-172.
12. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Історія перекладу та перекладацької думки в Англії (ранній середньоанглійський переклад). *Вісник Житомирського Державного ун-ту ім. Івана Франка: Випуск 27*, 2006. С.50-54.
13. Коломієць Л.В., Москаленко М.Н. Опис художніх перекладів 1920-1930-х років. *Хист і глузд: теорія та практика перекладу*. Х. : Акта, 2011. С.276 – 369.
14. Комиссаров В.Н. Общая теория перевода. Проблемы переводоведения в освещении зарубежных ученых. М.: ЧеРо, 1999. 134 с.
15. Коптилов В., Кочур Г. Пятьдесят лет украинского перевода (Краткий исторический очерк). *Григорій Кочур. Література та переклад*. Т.І. Київ : Смолоскип, 2008. С.127–141.
16. Коптилов В. В. Теорія і практика перекладу. К.: Юніверс, 2002.
17. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова книга, 2000.
18. Кочур Г. Література та переклад: Дослідження, рецензії, літературні портрети, інтерв'ю : [у 2-х т.]. К. : Смолоскип, 2008.

19. Левин Ю. Д. Русские переводчики XIX века и развитие художественного перевода. Л.: Наука, 1985.
20. Москаленко М. Н. Тисячоліття: Переклад у державі слова. *Тисячоліття: Поетичний переклад України-Русі*. К.: Дніпро, 1995. С. 5–38.
21. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. Наука о переводе: история и теория с древнейших дней до наших дней. М.: Флинта, 2006. 416 с.
22. Протей: переклад. альм. / Редкол. О. А. Кальниченко (голов. ред.) та ін. Х.: Вид-воНУА, 2006.
23. Протей: переклад. альм. / Редкол. О. А. Кальниченко (голов. ред.) та ін. Х.: Вид-воНУА, 2008.
24. Семенец О. Е., Панасьев А. Н. История перевода. К.: КГУ. 1989.
25. Семенец О. Е., Панасьев А. Н. История перевода. Киев: Либідь, 1991.
26. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. К. : Смолоскип, 2009. 342 с.
27. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Подміногін В.О., Кальниченко О.А., Радчук В.Д. Олександр Фінкель: забутий теоретик українського перекладознавства: [Зб. вибр. пр.] - Вінниця: Нова Кн., 2007. 438 с.
28. Aveling H. A Short History of Western Translation Theory. *Text*, 2004, Vol. 8, No 1.
29. Ballard M. De Cicéron à Benjamin. Traducteurs, traductions, réflexions. Lille: Press Universitaires de Lille, 1992.
30. Bassnett S. Translation Studies London and New York: Routledge, 1980.
31. Bastin G. L. Charting the Future of Translation History Ottawa : University of Ottawa Press, 2006.351 p.
32. Chalvin, Antoine, Anne Lange, Daniele Monticelli (Eds). Between Cultures and Texts: Itineraries in Translation History/ Eds. Antoine Chalvin, Anne Lange, Daniele Monticelli. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2011..
33. Chesterman A. Memes of Translation: The Spread of Ideas in Translation Theory. Amsterdam: John Benjamins, 1997.
34. Delisle J., Woodsworth J. (eds.) Translators through History. Amsterdam and Philadelphia: John Benlamins, 2012.
35. France P. (ed.) The Oxford Guide to Literature in English Translation. Oxford: OUP, 2000.
36. Friedberg M. Literary Translation in Russia: A Cultural History. / Friedberg M. – University Park, PA: The Pennnnsylvania State Univ. Press, 1997.
37. Horguelin P. Anthologie de la manière de traduire. Montreal: Linguattech, 1981.
38. Kalnychenko O. A Sketch of the Ukrainian History of Translation of the 1920s. *Between Cultures and Texts: Itineraries in Translation History/* Eds. Antoine

Chalvin, Anne Lange, Daniele Monticelli. Frankfurt am Main : Peter Lang, 2011. P. 255 – 267.

39. Kelly L.G. *The True Interpreter: A History of Translation Theory and Practice in the West*. New York: St. Martin's Press, 1979.

40. Lefevere A. (ed. and trans.). *Translation/History/Culture: A Sourcebook*. New York and London: Routledge, 1992.

41. Pym A. *Method in Translation History*. Manchester: St. Jerome Publishing, 1998.

42. Robinson D. *Western Translation Theory from Herodotus to Nietzsche*. Manchester: St. Jerome Publishing, 1997.

43. Roditi E. *Interpreting: its history in a nutshell*. Washington: Georgetown University, 1982.

44. Santoyo J.-C. Blank Spaces in the History of Translation. *Charting the future of translation history: current discourses and methodology* /G. L. Bastin and P. F. Bandia (eds.). Ottawa : University of Ottawa Press, 2006. P. 11-43.

45. Simeoni D. Between Sociology and History. Method in Context and in Practice. *Constructing a sociology of translation*/ M. Wolf and A. Fukari (eds.). Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins: 2007. P. 187-204.

46. St. André J. History. *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*./ Baker, Mona (ed.). 2nd edition. London & New York : Routledge, 2008. P. 133-137.

47. Venuti L. Translation, History, Narrative. *Meta*. 2005. Vol. 50. No 3. P. 800-816.

48. Übersetzung/ Translation/ Traduction: International Encyclopedia of Translation Studies / Encyclopédie internationale de la recherche sur la traduction / Ein internationales Handbuch zur Übersetzungsforschung /Harald Kittel, Armin Paul Frank, Norbert Greiner, Theo Hermans, Werner Koller, José Lambert, Fritz Paul (Eds.). Teilband 2. Berlin, New York : Walter de Gruyter, 2007.

Інформаційні ресурси

Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Короткий курс з історії перекладу та перекладацької думки: [електронний ресурс] – 638 с.

Handbook of translation studies: <https://benjamins.com/online/hts/list/translations>